

vége Legjobb a végén kezdeni. Egyrészt, hogy CsT mindig is kedvelte Tillmann J. A. írásait, nem csak azért, mert fiatal harcos korában neki köszönhette a hadiösvényre lépés bátorító fenékberúgását, melyek inkább baráti vállon ve-

regetésnek tűntek. Nem csak azért mert már akkoriban kedvelte nagyon szemléletes és tisztán egyszerű esszéit, amit akkor még vadászni kellett. Például a *Szárnyas fejvadászról*. Vagy a nagy közös kedvencről, Caspar David Friedrichről írott remek szövegét. Legfőké-

86 Csendes Toll

AZ ÚT ÉS A CÉL?

Tillmann J. A.:

más-világi megfigyelések

pen alázatos figyelme miatt, mely által időnként nagyon fontos szellemi dolgokat tudott felmutatni. Igazi gyémánt félkrajcárokat turkált és turkál elő a világ szövegsemétdombjáról. Muszáj a végén kezdeni, mert remek utazós könyvének a végén található a legesszenciálisabb írás, azon belül is egy remek kisesszé *A vándorlás rózsájáról*. Vagyis Miroslav Mandic misztikus gyalogolóművész könyvéről.

út Amiről a régiek nagyon tudták, hogy legalább olyan fontos, mint a cél. A vég. Amivel legjobb kezdeni, hogy már csak az útra kelljen figyelned. Az állapotra, amibe az utazás során kerülsz. Mára talán már az is mindegy, hogy repülsz, vagy gyalogolsz. Egy csomó helyre nem juthatsz már el gyalog, nincsenek utak vagy ösvények, amin gyalogolhatnál. Ám a légifolyosók behálózzák a világot. A repülésről pedig (Tillmann J. A.-tól) megtudhatja bárki, így Cs.T. is, hogy nem utazás, hanem testek transzportálása. Mégis, tudjuk, hogy képzeletünk leonardói része imádja és élvezi, ha kicsit szorong is. És aki ilyen bölcsen (ld. <http://www.c3.hu/~tillmann>), felnőtt korban, ahogy a fülszövegen is írja, járja a világot, másképp lát utazásai során, másképp figyel. Ez a könyv erről szól. A világgjáró Tillmann nem kapkod, nem siet. Sem az úton, sem annak leírásakor. Pontos és nyugodt. Higgadt és okos, még éppen elviselhetően. Jólesően. A világgjárás művészete című fejezetet kezdő így: „A világgjárás az első lépésekkel kezdődik.” Csendes Toll ezzel a mondattal már meg van véve.

felszerelés Vannak emberek, akik nemcsak életükben, hanem még haláluk gesztusával is képesek tanítani minket. Az egyik ilyen klasszikus tanítómester életéből és vándorlásaiból hátrahagyott dolgain tűnődik el T.J.A. Egy saru, egy ágyékkötő és egy szemüveg. Ennyit hagyott maga után Gandhi. Nem

szimbolikusságában, hanem konkrétságában található e tárgyak figyelmeztetése. Nálunk ez kiegészülhet, az éghajlat miatt, egy pólóval és egy nadrággal. Ami esetleg rövid is lehet. A lényeg, hogy legyen zsebe. Mert a zsebben bőven elfér az identitásunk, azaz igazolvány, pénz, kulcs. Tillmann idézi filozófus barátját, aki a zsebről így értekezik: „A zseb lehetőség arra, hogy minden nálunk legyen, ami fontos, és egyúttal annak a lehetősége, hogy a legfontosabbat elfelejtsük. A filozófiával a zsebünkben mindenünk megvan, amink csak lehet...” (Hannes Böhringer)

87

Az útitáskáról folytatott roppant szellemes értekezése Csendes Toll eszébe juttatja egy kényszeredett, régi saját performanszát. Egy vidéki, provinciális díjátadó alkalmával a róla készített miniportéfilmet nem tudták levetíteni technikai okok miatt, így megkérték, mutassa be magát. Egy hirtelen ötlettől vezérelve táskájával együtt ballagott ki a mikrofonhoz, és kipakolta a tartalmát. Ennél jellemzőbbet nem tud, kommentálta. Volt benne száraz kutyakaja, verseskönyv, amiből néhány aláhúzott sort felolvasott, és a tolltartója. Ceruzacsonkkal, egy csendes golyóstollal és töltőtollal. És az akkor még használatos walkmannel, vagyis zenével. TJA szintén füldugóval utazik, és CsT tudja jól, hogy zenei ízlésük roppant közel van egymáshoz. Főleg, amikor ilyeneket ír: „a vonatablak keretében elvonuló tájat a zenék képek tökéletes csenddé változtatni”. Valahogy így kell utazni!

Új Forrás 2013/8 – Csendes Toll: Az út és a cél?
Tillmann J. A.: más-világi megfigyelések

